

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons Estanc Rodríguez Joanola

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

AMP (Arxiu Municipal de Palafrugell)

Nivell de descripció

Fons

Títol

Fons Estanc Rodríguez Joanola

Data(es)

1877-2004

Volum i suport

0'74 ml. (6 unitats d'instal·lació, 303 fotografies i una carpeta)

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Estanc Rodríguez Joanola

Història del productor

L'estanc de Can Joanola o ca la Paulina ubicat a la plaça Nova s'inicia el 1893 amb Joan Joanola Comalat com a titular. Joan Joanola Comalat, natural de Lladó, era contractista d'obres i estava casat amb Paula Maruny Castellò. A la

mort de Joan Joanola l'any 1919 la seva vídua va passar a ser la titular de l'estanc.

A l'estanc s'hi venia tabac, material escolar i d'escriptori. Joan Joanola junt amb el seu fill Paulí i l'impressor Pere Ribas van ser els primers editors de postals de Palafrugell. Veien en la comercialització de les postals una ampliació del seu negoci. Joan Joanola venia les postals, Pere Ribas les imprimia i Paulí Joanola era autor d'algunes de les imatges que ell mateix revelava. Altres autors de les imatges de les postals són Jaume Ferrer Massanet i Joan Baptista Camós. Es calcula que el negoci de les postals no va continuar gaire més enllà de la dècada de 1910 ja que Paulí Joanola va marxar cap als EUA i Joan Joanola va morir l'any 1919.

Paulina Joanola Maruny, segona generació que regenta l'estanc (conegut des de llavors com ca les Paulines) es va aventurar a tornar a l'edició de postals l'any 1936. Les fotografies les va fer el fotògraf aficionat Magí Deulofeu i es van editar a través d'en Guilera de Barcelona més tres mil exemplars, entre postals individuals i àlbums. No es van poder posar a la venda ja que quan ja estaven impreses i pagades va esclatar la Guerra Civil i l'Ajuntament va confiscar totes les postals.

La última titular de l'estanc va ser Teresa Rodríguez Joanola, néta de Joan Joanola Comalat, a qui ajudava la seva germana Paulina. L'estanc va tancar el 31 de març de 1978.

En aquesta darrera etapa de l'estanc també venien llibres i promocionaven la literatura i tot tipus de publicacions en català.

Història arxivística

El fons el va conservar la mateixa família fins el seu ingrés a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Dades sobre l'ingrés

Ingressos 19/1998, 64/1998, 93/1998, 57/2008, 29/2012, 68/2017 i 72/2017

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

La documentació conservada en aquest fons conté principalment documentació relacionada amb la gestió de l'estanc i fotografies relacionades amb la família i amb l'edició de postals.

Sistema d'organització

1. Gestió de l'estanc
 - 1.1. Concessions administratives
 - 1.2. Contribucions industrials
 - 1.3. Taxes i contribucions municipals
 - 1.4. Contractes de subministrament
 - 1.5. Correspondència
2. Documentació personal i familiar
3. Material escolar
4. Partitures musicals
5. Impresos
6. Biblioteca
7. Imatges
8. Documentació sobre l'Estanc Rodríguez Joanola

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

La documentació és de conservació permanent.

Incrementos

No es preveuen increments.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic.

Condicions de reproducció

Les reproduccions de documentació es regiran segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Palafrugell.

Llengües i escriptures dels documents

Les llengües predominants són el castellà i el català i alguns documents són en francès.

Característiques físiques i requeriments tècnics

Els documents que formen part de la unitat de descripció es troben en bon estat de conservació.

Instruments de descripció

S'ha elaborat un inventari del fons realitzat per Núria Casellas i Noguer, amb direcció de M. Concepció Saurí l'any 2017.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Documentació relacionada

AMP. Fons Fotografia Jaume Ferrer Massanet

AMP. Fons Ramir Bruguera

Bibliografia

CARBONELL ROS, Natàlia. "Les escriptures populars, una font per a la història de la llengua: el cas de Ramir Bruguera de Palafrugell", dins *Estudis del Baix Empordà*, vol.32. 2013.

GRAU FERRANDO, Dolors. "L'estanc de can Joanola. Postals del Palafrugell noucentista", dins *Revista de Girona*, núm. 194. Maig-Juny 1999.

PADROSA GORGOT, Inés. *Història gràfica de Figueres. 125 anys de ciutat*. Brau Edicions. 2001.

XARGAY OLIVA, Xavier. *Escriptors a Palafrugell o ruta planera per les seves vides, obres i miracles, de 1880 a 1936*. Quaderns de Palafrugell, núm. 7. 1999.

ÀREA DE NOTES

Notes

Els germans Joan, Josep i Emili Rodríguez Joanola es van exiliar a França després de la Guerra Civil. Joan Rodríguez Joanola havia estat regidor de l'Ajuntament de Palafrugell per Unió Republicana d'Esquerra i a França va treballar en organismes internacionals d'ajut als refugiats. Emili Rodríguez Joanola va treballar pels tallers Trill i a França per una empresa aeronàutica. Josep Rodríguez Joanola va lluitar a l'exèrcit republicà al front de Lleida.

A la biblioteca auxiliar de l'AMP es conserven diferents exemplars de llibres editats per Joanola i Ribas (bàsicament estatuts d'associacions i obres literàries).

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Núria Casellas i Noguer. Descripció finalitzada a juny de 2017.

Fonts

Inventari del Fons Estanc Rodríguez Joanola

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.